

Forjadors de la història esportiva de Catalunya

PEPITA FERRER LUCAS

Ha estat una precoç jugadora d'escacs que ha sabut mantenir per sempre la seva afecció a aquest esport i la qualitat del seu joc.

Pepita Ferrer i Lucas va néixer a Barcelona, al barri del Poble Sec, el 7 de maig de 1938. El seu pare tenia un taller mecànic al mateix carrer i era un bon afeccionat als escacs.

En les seves estones lliures feia la partida al bar de sota de casa i la mare feia que la nena l'anés a buscar. Mentre esperava el pare, Pepita, amb 5 anys, contemplava el moviment de les peces sobre el tauler i quedava embadalida per les formes i el simbolisme de cadascuna; l'atreïa especialment la figura del cavall. Ho seguia amb tant d'interès que van decidir ensenyar-li els principis elementals del joc. La nena els va assimilar ràpidament; es pot dir que va aprendre abans a jugar a escacs que a llegir i escriure.

L'afecció del barri a aquest esport estava influenciada per la fama de Josep Vilardebó, fill del Poble Sec, que havia estat 3 vegades campió de Catalunya. En honor seu van fundar el CE Vilardebó, al qual el pare Ferrer va inscriure la seva filla. La Pepita comença a jugar en competicions i participa en els campionats per equips juntament amb els homes del seu club. La competició per equips mixtos no li ve de nou; ja des de la seva infància, en què, al Poble Sec, les criatures encara podien jugar tranquil·lament al carrer, ella comparteix amb els nois del barri tots els jocs de l'època. Destaca en futbol, esport en el qual supera molts nois en habilitat i toc de pilota i al qual tindrà una gran afecció malgrat no haver tingut massa ocasions de practicar-lo.

Després d'uns anys de jugar a escacs defensant el seu equip es presenta als campionats individuals femenins. És la campiona de Catalunya 4 anys seguits, del 1956 al 1959, i campiona d'Espanya en 9 ocasions entre el 1961 i 1976. Si es consideren els 4 anys que, durant aquest període, va viure a Alemanya, es pot dir que va dominar absolutament els escacs femenins de l'Estat durant 15 anys.

Obté el títol de Mestre Internacional en un torneig disputat a Cala Galdana l'any 1974; és, per tant, la primera jugadora catalana a arribar a aquest alt nivell dels escacs mundials.

Forjadors de la història esportiva de Catalunya

Ha assistit a les Olimpíades d'Escacs de Medellín, Buenos Aires, Haifa, Lucerna, Dubai, Malta i Tessalònica, essent capitana i primer tauler de la selecció espanyola femenina.

En aquests importants torneigs internacionals, normalment anava acompanyada de Maria Luisa Cuevas, Nieves Garcia i María del Pino Padrón, i sempre s'havien classificat entre els 9 primers equips, dintre del s 80 que normalment assisteixen a aquests esdeveniments. A Haifa es va produir una anècdota curiosa: l'equip espanyol s'havia classificat en tercer lloc i els qui lliuraven els premis, en veure la medalla de bronze més grossa que la de plata, els van donar equivocadament els guardons, i així la Pepita té una medalla de plata corresponent a un tercer lloc.

En la seva llarga carrera de jugadora d'escacs ha tingut ocasió de viatjar per tot el món, de conèixer els millors jugadors i d'enfrontar-se a les primeres figures mundials d'aquest esport. Ha jugat, en simultànies, 3 partides contra el campió mundial Gary Kaspàrov; en va perdre 1 i va fer taules en les altres 2. També va fer taules en una altra simultània disputada a Tarragona contra Anatoli Kàrpov .

A Pepita, que ha tingut sempre un estil de joc agressiu, li agrada la combinació i se sent incòmoda quan no pot atacar. El seu jugador preferit és el letó Mikhail Tahl , que fou campió del món a les primeries del anys 60.

La seva vida sempre s'ha mogut al voltant dels escacs; l'any 1965 forma parella amb un company de joc i es traslladen a Alemanya. De retorn a Catalunya 4 anys després, s'instal·len a Tarragona, on encara resideixen. Ha estat campiona absoluta de Tarragona l'any 1970, i seleccionada per al V Open Internacional d'Arenys de Mar l'any 1971.

La seva passió pels escacs l'ha dut a realitzar una magnífica tasca d'ensenyament i promoció d'aquest esport per les comarques tarragonines. Ha estat professora d'escacs a les Escoles Sagrada Família de Reus i al CE Vilaseca, centres on ha format molts jugadors i monitors.

Ara ja només participa en competicions de caràcter local, en les quals pot comprovar amb legítim orgull l'efectivitat de la seva feina quan algun dels se us alumnes li planta cara al tauler d'escacs.

Quan aquesta crònica estava ja preparada per a la seva incorporació al llibre de forjadors de la història esportiva de Catalunya, Pepita Ferrer moria el 15 de gener de 1993, a conseqüència d'una llarga malaltia que darrerament ja l'havia obligada a disminuir les seves activitats.

1993

+ 1993